

Prečita se pismo »Zaveze« glede udeležbe pri odkritju Prešernovega spomenika. Naše društvo bodo zastopali načelnik gosp. Kelc, načelnikov namestnik g. Kocbek in tajnik g. Šijanec. Ker imamo že šolo, ni mogoče, da bi se udeležili v večjem številu.

Sprejme se tudi predlog, da se naj na vseh naših šolah primerno proslavi spomin Prešerna.

O dež. učiteljski skupščini v Gradcu je zanimivo in obširno poročal g. Kocbek, o »Zavezini« skupščini v Pulju pa g. Šijanec.

Delegatom za »Lehrerbundovo« zborovanje se določi g. Praprotnik, kateremu so se dala nekatera navodila.

Prihodnje zborovanje je 19. novembra pri Sv. Frančišku. Upamo, da tistikrat pridejo v krog kolegov in kolegij tudi tiste gospice, ki se rajše s fanti vozijo na izprehod kakor pa bi se brigale za stanovske težnje.

Vestnik.

Za „Učiteljski konvikt“. Namesto venca pokojnemu gosp. Ivanu Časku v Ksaverju so nabrali ob priliki zborovanja v Bočni med navzočim učiteljstvom 10 K.

† **Maks Josin.** Dne 2. t. m. je umrl naš tovariš Maks Josin, ki ga pozna učiteljstvo in mladina po šolskih berilih. V prihodnji številki izpregovorimo o njem več. — Dne 4. t. m. smo ga spremili k zadnjemu počitku na pokopališče pri Sv. Krištofu v Ljubljani. Te žalostne slovesnosti se je udeležilo mnogo učiteljstva, ki se je takrat sešlo v Ljubljani k dež. učit. skupščini. V cerkvi in ob grobu so zapeli tovariši tovarišu genljivi nagrobniči. — Vrlemu prijatelju in zglednemu tovarišu bodi sladak počitek!

† **Ivan Pilihi.** Zopet je nenasična mati zemlja zagrnila vrlega, nadebudnega tovariša v svoje krilo. Dne 1. t. m. je umrl po dolgotrajni, mučni bolezni tovariš Ivan Pilihi, nadučitelj pri Sv. Štefanu v šmarnem okraju, šele 29 let star, in v nedeljo, dne 3. t. m., smo izročili njega zemeljske ostanke tihemu grobu. Komaj dve leti je služboval rajni v našem okraju, a s svojo značajnostjo, s svojo ljubeznivostjo in postrežljivostjo si je pridobil srca vseh. Ostavil je vdovo z enim otročičem. Izpreved je bil naravnost sijajen in je jasno pričal o priljubljenosti rajnega. Razen učencev in učenk domače šole in mnogih domačinov, so se udeležili pogreba štirje duhovniki in vsi učitelji in učiteljice domačega okraja, ki jim je bilo mogoče priti. S posebnim zadovoljstvom smo pa opazili, da je prišel naš g. okrajni šolski nadzornik nalašč iz Celja v ta hriboviti in precej oddaljeni kraj, da izkaže zadnjo čast učitelju-trpinu. Naj bi našel mnogo posnemovalcev! Domači g. župnik se je poslovil pri odprtem grobu od rajnega v izbranih besedah. Naslikal je njegove vrline, pa tudi težave učiteljskega stanu. Opomnil je starše, da naj otroke redno pošiljajo v šolo, ter je citiral Slomškova izreka: »Starši, ki obdržijo svoje otroke doma, da jim pasejo živino, ne storijo prav. Kaj jim hasne, če se živina dobro redi, če se pa otroci poživinijo«. In: »Starši, ki svojih otrok ne pošiljajo redno v šolo, niso vredni, da živijo«. Sploh je ves govor kazal vrlega šolskega prijatelja, kakršnih je malo v tem stanu.* Tebi pa, dragi Ivan, kličemo: »Lahka ti zemljica!«

† **Ernest Tribnik.** Kakor smo javili že v zadnji številki, je po daljši, mučni bolezni izdahnul dne 24. avgusta t. l. g. Ernest Tribnik, nadučitelj na Spod. Polskavi, svojo blago dušo. Rodil se je 20. dne grudnia 1850. leta v Slivnici pri Mariboru, kjer je bil njegov oče nadučitelj. Dovršivši nižji gimnazij v Mariboru, je šel v učiteljske, kjer je leta 1874. dostal izpit zrelosti. Služboval je v Št. Lorencu nad Mariborom, v Rušah, na Zavrču in od leta 1885. kot nadučitelj na Spodnji Polskavi. Veliko se je trudil rajni Tribnik za povzdigo sadjarstva. Bil je zvest član učiteljskega društva za

*) Na grobu je nameraval govoriti tudi znan tovariš. Ko pa je prosil v farovžu g. župnika za dovoljenje, je ta zahteval, da ga naj prosí pri grobu tako, da ga bo ljudstvo slišalo. Tej čudni zahtevi se seveda ni ugodilo, in tako je izostal ta zadnji pozdrav od strani tovarišev.

slovenjebistriški okraj, ki ga je imenovalo za svojega častnega člana ter mu položilo na rakev krasen venec. Veliko se je trudil rajni tovariš, da se postavi na Spodnji Polskavi novo šolsko poslopje. Doživel je sicer, da je poučeval v novem poslopju, toda le kratek čas, še eno leto ne. Izpreved k zadnjemu počitku je jasno pričal, kako je bil g. Tribnik vsestransko spoštovan. — Bodi dragemu tovarišu zemljica lahka!

„Slovenčeva“ taktika. Razume se, da je tudi »Slovenec« poročal o kranjski deželni učiteljski skupščini, oziroma o demonstraciji delegatov in delegatinj, ki so podali po pooblaščenju delegatu Jelencu v našem današnjem poročilu priobčeno izjavo, potem ostavili dvorano in tako onemogočili nadaljno zborovanje. Preden je prebral delegat Jelenc izjavo, je imel dolg govor, ki ga priobčujemo danes v celoti. Kdor je ta govor slišal ali ga prebral, mora priznati, da je popolnoma stvaren in vseskozi temeljit, ki mora imeti na vsakogar največji vtisk. Slišali smo od mnogih strani — učiteljskih in neučiteljskih — da ni bilo še doslej čuti mnogo tako izbornih in vsestransko utemeljenih izvajanj. In to je tudi res! — Ker pa je govoril Jelenc in ne kdo drugi, zato se je poprijel »Slovenec« stare taktike in udaril po Jelencu, pišoč dne 5. t. m.: »Tista skrajna nespretnost Jelenceva, ki je kompromitirala »Zavezo« v Istri, je tudi tu pokvarila dobro pripravljene obstrukcijski nastop učiteljstva«. — Naj nam oprostí »Slovenec«, ako mu povemo, da se je zopet enkrat zlagal in da je njegova kritika popolnoma strankarska in neopravičena. — Če hočemo biti v sodbi prav mili, moramo reči, da je »Slovenec« absolutno nemogoče, otrestiti se političke strasti in soditi v zadevah, ki se tičejo tudi njegovih somišljenikov, objektivno in taktno. Čuli smo celo od dveh učiteljev, ki veljata bolj za prijatelja »Slovenčeve« stranke, da je Jelenc govoril izborna ter mu gre zatorej popolno priznanje. — Toliko se nam zdi potrebno odgovoriti na »Slovenčeve« pristansko poročilo, ki se ne dotika stvari, ampak osebe, kar ni dostojno. Ko bi tisti, ki so brali samo »Slovenčeve« poročilo, brali tudi Jelencev govor, bi prišli z nami vred do prepričanja, da ne pozna »Slovenec« objektivnosti, ker ga vladata strast in zavist!

Kurz za risanje so imeli v teh počitnicah kranjski učitelji v Kočevju. Dijet so imeli na dan po 3 K, porabili pa so ob vsi skromnosti in ob vsem pritrgovanju povprečno na dan po 6 K. Kako so jih lahko utrpeli zlasti tovariši, ki so oženjeni in imajo otroke, to vedo ti sami. Da jim ni bilo to najlažje, dokazuje prošnja za podporo, ki so jo vložili na deželni odbor kranjski. Z odlokom dež. odbora kranjskega z dne 25. avgusta t. l., št. 10.408, in z intimacijo vodstva strokovne šole v Kočevju z dne 30. avgusta t. l., št. 399, je bila ta prošnja odbita z enostavno motivacijo: Ni fonda! — Komentar si naj napravi vsak sam!

Strokovni nadzornik za risarski pouk na srednjih šolah in učiteljskih, g. Herman Lukas, je potrjen v tej lastnosti za prihodnje šolsko leto.

Kranjski deželni odbor zoper učiteljske kvinkvenije. Že lani se je zgodilo, da deželni odbor kranjski v sporazumljenju z deželnim šolskim svetom v 6 slučajih ni bil zadovoljen, da so se 6 učiteljem pripoznale po okrajnih šolskih svetih starostne doklade. Ali ker jih jim je pa ministrstvo naposled vendarle pripoznalo, se je pritožil deželni odbor na upravno sodišče in — žalibog — menda z uspehom. — Letos bo pa šel kranjski deželni odbor v enakem slučaju pri upravnem sodišču v boj zoper nekega kranjskega nadučitelja. Vprašamo: Ali ni nobenega šolskega prijatelja v kranjskem deželnem odboru?

Šolske vesti s Kranjskega. Proviz. učitelj na Krki g. Ivan Vode je imenovan proviz. šol. voditeljem na ljudski šoli v Zagradcu; na njegovo mesto pride učiteljica gđ. Marija Strauss iz Podgrada. Učiteljica gđ. Marija Pezdir v Loškem potoku in absolvirani učiteljski kandidat g. Ignacij Hude v Mirni peči sta imenovana provizoričnim učiteljem na štirirazrednici v Št. Vidu pri Zatični.

Učiteljske vesti z Goriškega. Učiteljem v Devinu je imenovan g. Edvard Praprotnik, za učiteljico tjakaj pride

gdč. Pavla Praprotnik. Za učiteljico v Medani je imenovana gdč. Ljudmila Kacafura.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vabi na XX. redno veliko skupščino, ki bo v Št. Jurju ob juž. žel. dne 14. septembra 1905.

Imenovanje. Dr. Mihael Stenta, umirovljeni profesor trgovske in nautične akademije v Trstu, je imenovan okrajnim šol. nadzornikom za mestne ljudske in meščanske šole v Trstu.

Osebnosti iz sežanskega okraja. Bekar Alojzij iz Kazelj in Macarol Alojzij iz Šempolaja postaneta definitivna na svojih mestih. — Premeščeni so: Arko Leopold iz Kobiljeglave kot voditelj dvorazrednice v Kostanjevico. Peček Avgust iz Temnice v Koprivo; Škof Viktor iz Mavhinj v Kobiljeglavo; Šuc Avgust iz Barke v Branico; Sila Luka iz Štorij v Vojsčico; Kenda Ferdo iz Avbera v Štorje; Josip Sinigoj iz Branice v Mavhinje. — Nanovo so nameščeni: Fakin Anton v Temnici, Hreščak Alojzij v Lokvi; Poljšak Albert v Avberu; Kavčič Marija v Barki; Terpin Antonija v Gorjanskem; Eppich Balbina v Lokvi in Kenda Marija iz Doline v Kostanjevici.

Doba konkordata se vrača. »Slovenec« je priobčil dne 1. t. m. ta-le inserat: »Razpisuje se služba cerkvenika in organista na Jančem pri Litiji. Službo je nastopiti z 31. oktobrom in se lahko združi tudi s šolskim poučevanjem. Župni urad Janče.« — Najprej torej cerkvenik, potem organist in nazadnje učitelj. Do pičice tako, kakor je bilo svoje dni. — Dovoljeno nam bodi samo še ponižno vprašanje: Odkdaj ima prečastiti župni urad na Jančah pravico razpisavati in oddajati učiteljske službe? Morda nam na to vprašanje odgovori c. kr. okrajni šolski svet v Litiji. Prosimo!

„Slava Prešernu“. To popularno knjižico, ki jo je spisal E. Gangl, je c. kr. deželni šolski svet z razpisom dne 29. avgusta t. l., št. 4274, odobril za srednje, meščanske in ljudske šole ter jo priporočil c. kr. okrajnim šolskim svetom. Naj bi jo tedaj pridno naročali v veselje in pouk mladini. Naroča se pri »Društvu slovenskih književnikov in časnikaarjev v Ljubljani«. Cena mehko vezani knjižici 60 h, ako se jih naroči najmanj 50 izv., stane komad 50 h, ako pa najmanj 100, ji je cena le 40 h. V izvirne platnice vezana knjiga velja 1 K 10 h. Pri posameznih naročilih je priložiti 10 h za poštnino.

Učitelji — turisti! Naznanjamo, da gre večja učiteljska družba na petek, dne 15. t. m. dopoldne v Luče. Odtam odhod opoldne v Kocbekovo koč, kjer prenočujemo. Drugo jutro zgodaj na Ojstrico, potem Škarje—Planjava—Kamniško sedlo—Okrešelj. Tretji dan eventualno Turški žleb, Skuta, Grintavec, Češka koč—Jezersko. Od tam se lahko potuje v Kranj ali na Železno Kapljo. Drugi gredo iz Okrešlja po Logarski dolini v Solčavo in v Luče. Kombinacija potov se med turo še lahko predružači. Kdor pa ne bi hotel v gore, pa lahko iz Luč potuje v Solčavo, Logarsko dolino in na Okrešelj, do kamor je lagotna pot večinoma po ravnem, vendar kaj krasna in zanimiva. Oprava za one, ki gredo v gore, turistiška, t. j. v prvi vrsti podkovani in dobri črevlji. Kdor se namerava udeležiti izleta, naj dopoldan 15. t. m. dojde v Luče v gostilnico pri Raduhi.

Učiteljski potovalni odbor.

Inserati »Učiteljskega Tovariša«. Z žalostnim srcem sem doznal iz poročila »Zavezinega« blagajnika, da je znašal v letu 1904. vseletni znesek za plačane inserate v našem stanovskem listu samo borih 57 K. Vsak tovariš in vsaka tovarišica mi gotovo pritrdi, da tako preziranje od strani trgovcev nikakor ni pravilno in da se mora ta netaktnost čim prej odpraviti. Zato prosim, cenj. g. urednik, da mi dovolite v naslednjem napisati par svojih misli, kako bi bilo odpomoči temu zlu. Slovenskih učiteljev in učiteljic je na Kranjskem, Primorskem in Štajerskem veliko nad dvetisoč in vsi ti skupno z upravnistvom »U. T.« prav lahko to doženejo, ako se ravna dosledno in strogo po sledečih navodilih: 1.) slovenski učitelji in učiteljice sklenimo, da hočemo odslej vse svoje šolske kakor tudi zasebne potrebščine kupovati edinole pri onih tvrdkah, ki bodo redno inserirale v

»U. T.«; posebno strogi pa bodimo s knjigarji in trgovci šolskega blaga, ki žive večinoma od nas. 2.) pokažimo svoje priznanje nasproti takim tvrdkam na ta način, da jih priporočamo pri svojih znancih in prijateljih, ki jih imamo mnogo po širni slovenski domovini; 3.) upravnistvo »Učit. Tovariša« poskrbi, da pridobi takoj poštene in priporočljive tvrdke za inseriranje v našem listu; 4.) odpravi naj se dosedaj običajni seznam »Gospodarski program«, ker se trgovci priporočajo najbolj s tem, da redno dopošiljajo odstotke za »Učiteljski konvikt«, ki so se jih zavezali dajati in ki se vselej vestno zabeležujejo v našem listu; 5.) tovariši in posebej še tovarišice pa naj store dalje tudi v tem svojo kolegijsko dolžnost, da vselej pri takih trgovcih povedo, da so učitelji, oziroma učiteljice; 6.) upravnistvo »Učit. Tovariša« naj potem redno prireja po eno ali vsaj po pol pole priloge, da se zaradi inseratov ne zmanjša dosedanja množina koristnega čtiva. — Na ta način pripomoremo k hitrejšemu uresničenju naših vsesкупnih želja, da se bo kmalu vzdigovala veličastna stavba »Učiteljskega konvikta« v beli Ljubljani, obenem pa podpremo tudi nekoliko gmotno naš stanovski list, ki gotovo zasluži tega malega našega truda. Dal Bog, da se uresniči ta iz najčistejšega namena pisani poziv!

R. H.

Zahvala. Podpisana se zahvaljujem »Jubilejski samopomoči« za izplačanih 394 K, ki sem jih prejela povodom smrti svojega ljubega soproga, nadučitelja E. Tribnika na Spod. Polskavi, ter si štejem v čast »Jub. samopomoč« najtopleje priporočiti cenj. učiteljsvu. Sp. Polskava, 3. sept. 1905.

Ema Tribnik, nadučit. vdova.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 1260.

Kranjsko.

Na dvorazredni ljudski šoli v Črnem vrhu se razpisuje s tem nadučiteljsko mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do dne 30. septembra 1905.

Prosilci, kateri v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. k. okrajni šolski svet Logatcu, dne 29. avgusta 1905.

Št. 1760.

Na enorazredni ljudski šoli v Hrvaškem brodu se razpisuje s tem voditeljsko in učno mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do dne 15. septembra 1905.

Prosilci, kateri v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. k. okrajni šolski svet v Krškem, dne 31. avgusta 1905.

V kratkem
izide

V kratkem
izide

ROČNI ZAPISNIK

z imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja na Kranjskem, Spodnje Štajerskem in Primorskem in z osebnim statusom kranjskega ljudsko-šolskega učiteljsva

za šolsko leto 1905/06., XII. letnik
Sestavil L. Jelenc.

Cena: Za 75 učencev 1 K 40 v, za 100 učencev 1 K 50 v
za 125 učencev 1 K 60 v, za 150 učencev 1 K 70 v.

Ročni zapisnik je prevzela letos »Zaveza avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev« od gosp. Štef. Primožiča v svojo last.

Naroča se obenem s šolskimi tiskovinami v tiskarni **Dra-gotina Hribarja** v Ljubljani ali pa pri vodstvu Zavezo.